

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
NATIONAL STATISTICAL SERVICE OF THE REPUBLIC OF ARMENIA
НАЦИОНАЛЬНАЯ СТАТИСТИЧЕСКАЯ СЛУЖБА РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏԱՐԵԳԻՐԶ
STATISTICAL YEARBOOK OF ARMENIA
СТАТИСТИЧЕСКИЙ ЕЖЕГОДНИК АРМЕНИИ

2008

Տեղեկատվության բազմազանմամբ և տեղեկատվական հոսքերի ինտենսիվացմամբ բնութագրվող արդի աշխարհում էապես կարևորվում է «**վիճակագրական եռանկյունու անկյունները զբաղեցնող**», տարաբևեռ հակումներ ունեցող, պաշտոնական վիճակագրության երեք մասնակիցների՝ ռեսպոնդենտների, սպառողների և հարկատուների հնարավորին «մեկտեղումը», հատկապես՝ ազգային և միջազգային շափանիշներով պերցեպցիայի (կոմունիկացիոն ունակությունների համահարթեցման) պահանջների տեսանկյունով:

Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայությունը (ՀՀ ԱՎՃ) շնորհակալություն է հայտնում բոլոր ռեսպոնդենտներին (տեղեկատվություն տրամադրողներին), որոնց կողմից տրամադրված տեղեկատվության վրա է խառնված սույն վիճակագրական հրապարակումը և ողջունում նրանց ու հարկատուների, որպես վիճակագրական տեղեկատվության սպառողների, արձագանքներն ու առաջարկները վերոհիշյալ նկատառումներով վիճակագրական հրապարակումների հետագա կատարելագործման համար:

Հրապարակումների հետագա կատարելագործման համար առաջարկությունները և մեկնաբանությունները, խնդրում ենք ներկայացնել ՀՀ ԱՎՃ աշխատակազմի վիճակագրական տեղեկատվության տարածման և մարկետինգի բաժին:

In present day world which is characterized by the information variety and intensity of informational flows, the possible “combination” of three participants of official statistics such as respondents, users and taxpayers, “occupying the angels of statistical triangle” having different dispositions, is of great importance, especially from viewpoint of perception requirements “communication skills leveling” by national and international levels.

The National Statistical Service of RA (NSS RA) would like to thank all the respondents who have supplied information for this statistical publication and, from the above mentioned considerations, welcomes any comments and suggestions from the respondents and taxpayers, as statistical users, for the future developments of statistical publication.

You are kindly asked to provide your comments and suggestions to the Statistical Information Dissemination and Marketing Division of NSS RA concerning the future development of the publications.

В современном мире, характеризующемся разнообразием информации и интенсификацией информационных потоков, с точки зрения требований перцепции (выравнивания коммуникационных свойств) на национальном и международном уровнях, особое значение придается возможному “приведению в один фокус” “находящихся в разных углах статистического треугольника” трех участников официальной статистики - респондентов, пользователей и налогоплательщиков, имеющих разнополярные склонности.

Национальная статистическая служба Республики Армения (НСС РА) благодарит всех респондентов за предоставленную ими информацию, которая легла в основу данной публикации, и, исходя из вышеизложенных соображений, приветствует любые отзывы и предложения с целью дальнейшего совершенствования статистических публикаций.

Просьба, предложения и комментарии направлять в отдел распространения статистической информации и маркетинга НСС РА.

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք, 2008»

ժողովածուն ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության առավել ամբողջական վիճակագրական հրապարակումն է, որն արտացոլում է երկրի սոցիալ-տնտեսական վիճակը:

Ժողովածուի մեջ ներկայացված են վիճակագրական տվյալներ Հայաստանի Հանրապետության 2003-2007թթ. սոցիալ-տնտեսական վիճակի վերաբերյալ: Ներառված են 344 աղյուսակներ: Որոշ ցուցանիշներ ներկայացված են Հայաստանի Հանրապետության մարզերի կտրվածքով: Ներկայացված են նաև տեղեկություններ միջազգային համեմատությունների վերաբերյալ: Ժողովածուի յուրաքանչյուր բաժնի վերջում ներառված են որոշ ցուցանիշների գծապատկերներ: Որոշ բաժիններ համալրվել են նոր աղյուսակային նյութերով և գծապատկերներով:

FOREWORD

The “Statistical Yearbook of Armenia, 2008” is the most complete statistical publication of the National Statistical Service of RA, reflecting socio-economic situation of the country.

The yearbook covers statistical data on the social and economic situation of Armenia for 2003-2007. It includes 344 tables. Some indicators are given by marzes of the Republic of Armenia. The yearbook includes a new section on international comparisons. Each section of the handbook at its end includes diagrams on some economic indicators. Some sections were complemented with new tables and diagrams.

ПРЕДИСЛОВИЕ

“Статистический ежегодник Армении, 2008” является наиболее полным статистическим изданием Национальной статистической службы Республики Армения, отражающим социально-экономическое положение страны.

В сборнике представлены статистические данные о социально-экономическом положении Армении за 2003-2007гг. Включено 344 таблиц. Некоторые показатели приведены в разрезе регионов Республики Армения. Представлена также информация по международным сравнениям. В конце каждого раздела сборника приведены графические изображения некоторых показателей. Некоторые разделы дополнены новыми табличными материалами и графиками.

Տվյալները հաշվարկված են վիճակագրության արդի մեթոդաբանության սկզբունքներին համապատասխան, ինչը որոշակի¹ հնարավորություններ է ընձեռում դրանց համադրելիության բնագավառում:

Տարեգիրքը նախատեսված է ընթերցողների լայն շրջանի համար:

Նախկինում հրապարակված որոշ ցուցանիշներ սույն ժողովածուի մեջ ճշգրտված են, 2007 թվականի համար՝ մի շարք դեպքերում, նախնական են:

The data are calculated in accordance with the principles of modern statistical methodology, which allows to compare¹ them with international indicators.

This yearbook is intended for the wide circle of readers.

In this yearbook some indicators published in the past were adjusted; the indicators for 2007, in some cases, are preliminary.

Приведенные в ежегоднике данные рассчитаны в соответствии с принципами современной статистической методологии, что предоставляет определенные¹ возможности в сфере их сопоставимости.

Ежегодник предусмотрен для широкого круга читателей.

Данные по отдельным показателям уточнены по сравнению с опубликованными ранее, за 2007 год в ряде случаев являются предварительными.

¹«Վիճակագրական տվյալները կարող են ունենալ փոխկապակցման ունակություն, կամ կարող են փոխհամահայեցվել միմյանց հետ ոչ մեծ ժամանակային հատվածներում»-սկզբունք 14-րդ՝ Փոխկապակցվածություն և համադրելիություն, «Եվրոպական վիճակագրության վարքականոն» (ընդունված 24.02.2005թ. Վիճակագրական ծրագրային կոմիտեի նիստի ժամանակ և հաստատված Եվրոպական Համայնքների հանձնաժողովի կողմից (Բրյուսել, 25.05.2005թ. COM(2005) 217)):

Statistics are coherent or reconcilable over a reasonable period of time-principle 14: Coherence and Comparability, EUROPEAN STATISTICS CODE OF PRACTICE adopted by the Statistical Programme Committee on 24 February 2005 (Brussels 25.05.2005, COM (2005) 217). Статистические данные обладают связностью либо могут быть согласованы друг с другом в пределах не слишком больших временных промежутков-Принцип 14-Взаимосвязь и сопоставимость, (кодекс норм Европейской статистики, принят 24.02.2005г. на заседании статистического Програмного комитета (Брюссель, 25.05.2005г. КОМ(2005)217)).

Ս. Մնացականյան

ՀՀ ազգային վիճակագրական
ծառայության Նախագահ

S. Mnatsakanyan

President of the National
Statistical Service of RA

С. Мнцакян

Президент Национальной
Статистической Службы РА

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒԻ ԲԱԺԻՆՆԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐ
RESPONSIBLE FOR SECTIONS OF THE DATA BOOK
ОТВЕТСТВЕННЫЕ ЗА РАЗДЕЛЫ СБОРНИКА

ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ POPULATION	Կ.Կույումջյան K.Kuyumjyan	52-45-28	НАСЕЛЕНИЕ	Կ.Կույումջյան K.Kuyumjyan
Զբաղվածություն EMPLOYMENT	Լ.Քալանթարյան L.Kalantaryan	58-78-29	ЗАНЯТОСТЬ	Լ.Կալանթարյան L.Kalantaryan
Կենսական պայմաններ LIVING CONDITIONS	Լ. Խաչատրյան L.Khachatryan	52-39-96	УРОВЕНЬ ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ	Լ. Խաչատրյան L. Khachatryan
	Լ.Քալանթարյան L.Kalantaryan	58-78-29		Լ.Կալանթարյան L.Kalantaryan
	Հ.Տիտիզյան H.Titizyan	58-30-49		Ա.Տիտիզյան A.Titizyan
	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14		Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan
Կրթություն և մշակույթ EDUCATION AND CULTURE	Գ.Մարտիրոսովա D.Martirosova	52-43-26		Դ.Մարտիրոսովա D.Martirosova
	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14	ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛЬТУРА	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan
Գիտություն SCIENCE	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14	НАУКА	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan
Առողջապահություն PUBLIC HEALTH	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14	ЗДРАВООХРАНЕНИЕ	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan
Բնակարանային ֆոնդ HOUSING STOCK	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14	ЖИЛИЩНЫЙ ФОНД	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan
Իրավագիտական վիճակագրություն LAW STATISTICS	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14	ПРАВОВАЯ СТАТИСТИКА	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan
Բնական ռեսուրսներ և շրջակա միջավայր NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan	52-45-14	ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ И ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА	Ն.Բաղդասարյան N.Baghdasaryan
Ազգային չափանիշների համակարգ SYSTEM OF NATIONAL ACCOUNTS	Լ. Խաչատրյան L.Khachatryan	52-39-96	СИСТЕМА НАЦИОНАЛЬНЫХ СЧЕТОВ	Լ. Խաչատրյան L. Khachatryan
Արդյունաբերություն INDUSTRY	Ա.Անանյան A.Ananyan	52-35-43	ПРОМЫШЛЕННОСТЬ	Ա.Անանյան A.Ananyan
Գյուղատնտեսություն AGRICULTURE	Ա.Ավագյան A.Avagyan	56-46-72	СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	Ա.Ավագյան A.Avagyan
Շինարարություն CONSTRUCTION	Լ.Պետրոսյան L.Petrosyan	58-01-72	СТРОИТЕЛЬСТВО	Լ.Պետրոսյան L.Petrosyan
Տրանսպորտ և կապ TRANSPORT AND COMMUNICATION	Գ.Թորոսյան G.Torosyan	58-29-49	ТРАНСПОРТ И СВЯЗЬ	Գ.Թորոսյան G.Torosyan
Արտադրության և ծախսերի ծախսեր TRADE AND SERVICES	Ա.Հարությունյան A.Harutyunyan	52-11-39	ТОРГОВЛЯ И УСЛУГИ	Ա.Հարությունյան A.Harutyunyan
Ֆինանսներ FINANCES	Հ.Տիտիզյան H.Titizyan	52-39-04	ФИНАНСЫ	Հ.Տիտիզյան H.Titizyan
Գներ և տարիքներ PRICES AND TARIFFS	Գ.Մարտիրոսյան G.Martirosyan	56-45-66	ЦЕНЫ И ТАРИФЫ	Գ.Մարտիրոսյան G.Martirosyan
Արտաքին տնտեսական գործունեություն EXTERNAL ECONOMIC ACTIVITY	Ա.Պետրոսյան A.Petrosyan	58-39-95	ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	Ա.Պետրոսյան A.Petrosyan
	Հ.Տիտիզյան H.Titizyan	52-39-04		Հ.Տիտիզյան H.Titizyan
Միջազգային համեմատություններ INTERNATIONAL COMPARISONS	Ն.Մուշեղյան N.Musheghyan	52-33-56	МЕЖДУНАРОДНЫЕ СРАВНЕНИЯ	Ն.Մուշեղյան N.Musheghyan

ՀԱԿԻՐՃ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
BRIEF CONTENTS
КРАТКОЕ СОДЕРЖАНИЕ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ FOREWORD ПРЕДИСЛОВИЕ	3
ՔԱՐՏԵԶԱՅԻՆ ՊԱՏԿԵՐԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ MAPS КАРТОГРАФИЧЕСКИЕ ИЗОБРАЖЕНИЯ	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐ GENERAL DESCRIPTION ОБЩИЙ ОБЗОР	9-22
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ POPULATION НАСЕЛЕНИЕ	23-48
ԶԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ EMPLOYMENT ЗАНЯТОСТЬ	49-70
ԿԵՆՍԱՍԱԿԱՐԳԱԿ LIVING CONDITIONS УРОВЕНЬ ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ	71-102
ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՅԹ EDUCATION AND CULTURE ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛЬТУРА	103-125
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ SCIENCE НАУКА	126-135
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ PUBLIC HEALTH ЗДРАВООХРАНЕНИЕ	136-168
ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՖՈՆԴ HOUSING STOCK ЖИЛИЩНЫЙ ФОНД	169-178
ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ LAW STATISTICS ПРАВОВАЯ СТАТИСТИКА	179-185

ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐ NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ И ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА	186-199
ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ SYSTEM OF NATIONAL ACCOUNTS СИСТЕМА НАЦИОНАЛЬНЫХ СЧЕТОВ	200-232
ԱՐԳՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ INDUSTRY ПРОМЫШЛЕННОСТЬ	233-270
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ AGRICULTURE СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	271-291
ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ CONSTRUCTION СТРОИТЕЛЬСТВО	292-305
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ ԵՎ ԿԱՊ TRANSPORT AND COMMUNICATION ТРАНСПОРТ И СВЯЗЬ	306-326
ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ TRADE AND SERVICES ТОРГОВЛЯ И УСЛУГИ	327-348
ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ FINANCES ФИНАНСЫ	349 -391
ԳՆԵՐ ԵՎ ՍԱԿԱԳՆԵՐ PRICES AND TARIFFS ЦЕНЫ И ТАРИФЫ	392-420
ԱՐՏԱՔԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ EXTERNAL ECONOMIC ACTIVITY ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	421-513
ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՓՈԽԱՐԺԵՔՆԵՐ EXCHANGE RATE КУРСЫ ВАЛЮТ	514-519
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԵՍԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ INTERNATIONAL COMPARISONS МЕЖДУНАРОДНЫЕ СРАВНЕНИЯ	520-551
Հ Ա Վ Ե Լ Վ Ա Ծ ANNEX ПРИЛОЖЕНИЕ	552-554 555-557 557-559
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ CONTENTS СОДЕРЖАНИЕ	560-589

ՀԱՄԱՌՈՏԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ABBREVIATIONS

СОКРАЩЕНИЯ

մ	մետր	m	metre	м	метр
մ ²	քառակուսի մետր	m ²	square metre	м ²	квадратный метр
մ ³	խորանարդ մետր	m ³	cubic metre	м ³	кубический метр
կմ	կիլոմետր	km	kilometre	км	километр
կմ ²	քառակուսի կիլոմետր	km ²	square kilometre	км ²	квадратный километр
գր	գրամ	g	gram	г	грамм
կգ	կիլոգրամ	kg	kilogram	кг	килограмм
ց	ցենտներ	centner	centner	ц	центнер
տ	տոննա	t	tonne	т	тонн
հատ	հատ	pcs.	piece, units	шт.	штук
դալ	դեկալիտր	dal	decalitre	дал	декалитр
հա	հեկտար	ha	hectare	га	гектар
մլն.	միլիոն	mln.	million	млн.	миллион
մլրդ.	միլիարդ	bln.	billion	млрд.	миллиард
կՎտ	կիլովատտ	kW	kilowatt	кВт	киловатт
կՎտ/ժ	կիլովատտ/ժամ	kWh	kilowatt-hour	кВт.ч.	киловатт-час
տոննա-կմ	տոննա-կիլոմետր	tonns-km	tonne-kilometre	тонна-км	тонна-километр
կկալ	կիլոկալորիա	kcal	kilocalorie	ккал	килокалория
Գկալ	գիգակալորիա	Gcal	gigacalorie	Гкал	гигакалория
%	տոկոս	%	percentage	%	процент

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

CONVENTIONAL SYMBOLS

УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ

«-»-	երևույթը բացակայում է	«-» -	not applicable	«-» -	явление отсутствует
«...»-	վիճակագրական տվյալներ չկան	«...»	statistical data not available	«...» -	нет статистических данных
«0.0»-	ցուցանիշը փոքր է չափման միավորից	«0.0»-	the indicator is less than unit of measurment	«0.0»-	значение показателя меньше единицы измерения
« [♦] »-	տվյալները ճշգրտված են	« [♦] »-	the data are revised	« [♦] » -	данные уточнены

Առանձին դեպքերում բաղադրիչների գումարի և արդյունքի միջև աննշան տարբերությունները բացատրվում են տվյալների կլորացմամբ:

The discrepancy between the totals and sum in some cases can be explained by using rounded data.

В отдельных случаях незначительные расхождения между итогом и суммой слагаемых объясняются округлением данных.